

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felolós szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.

Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi elő-

járságoknak egész évre 8 korona.

Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 20 fillér.

Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetés és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Jövendölés.

Hadseregünk mesébe illő bravúrral vágja és teszi szabaddá a háboru vadonából kivezető utat; már az olasz hiénát ragadta torkon vasmarkával. Oroszország felől pedig, ahol hatalmas irtást végzett, már is dereng valami. Okvetlenül kiérünk a tisztességes béke szép mezejére, ha mi itt hátullevők gondoskodunk arról, hogy uttörő vitézeink karja meg ne lankadjon a megszabadiúshoz való eszközök hiánya miatt. És erre való a napokban kibocsátott hetedik magyar hadikölcsön, amely tehát valósággal az értünk verejtékező és vérző katonák segélykérő szava hozzánk, amíg csak felhívás és a mi támogatásunkká válik az aláírandó milliárdokban.

Ez a mának egy biztos ténye, a helyzetnek igaz megrajzolása s nem kell hozzá sem súlyos érv sem kapacitáló hangosság, hogy a hetedik magyar hadikölcsön szükségességét mindenki előtt megvilágítsuk.

A jövendölés pedig az, hogy a magyar nemzet itthonmaradt része a legnagyobb készséggel nyújt segítséget a harczoló félnek, csak hogy azok, akik éppen a háboru révén s nem is mindig a legválogatósabb módon jutottak igen nagy vagyonhoz, kevésbé fogják megerőltetni magukat. Annál lelkesebben tesznek ki magukért a köznép és kisvagyonuak, a nemzet zöme és dereka és meg fogják menteni a nemzet becsületét és a sikerben az övék lesz az oroszlanrész. Mert eddig is úgy volt ez, immár hat ízben. Mert nekik, az ugynevezett kisembereknek van szívük. Mert ők hőbben vallják maguknak a hazát és ügyeit, mint a többé-kevésbé kozmopolita nagytöke. Mert őket kielégíti az a minden tekintetben tisztességes és biztos polgári haszon, amivel a hadikölcsönjegyzés jár. Mert nekik szeretteik harcolnak a csatamezőn és ők siettetni akarják azok hazatérését. Annyira döntő pedig az ő súlyok a nemzetben, hogy a hetedik magyar hadikölcsön az eddigieknél is jobban fog sikerülni. És a béke istene az ő kedvéért az egész nemzetre rámosolyog. Így legyen!

A vármegyei közigazgatási bizotts. ülése.

Hétfőn tartotta e havi rendes ülését a vármegye közigazgatási bizottsága *Putnoky Mór*icz főispán elnöklété alatt. Az ülésen a hivatalos tagokon kívül jelen voltak: *Széman* Endre, *Marton* János és *Szilárdy* Béla.

Az alispáni ügydarabok előreferálása után az állategészségügyről szóló főállatorvosi jelentés került tárgyalás alá, mely szerint a száj- és körömfájás esetei apadóban vannak s a múlt havi állapot kielégítő.

A pénzügyigazgató jelentéséből aggodalommal vette tudomásul a közigazgatási bizottság, hogy az adók behajtása nehezen folyik s e tekintetben az elsőfoku hatóságok útján intézkedést tesz.

Marton János a dohányhiány miatti panaszokat teszi szóvá s erre a pénzügyigazgató a helyzetet megvilágítva kifejtette, hogy a bányászati és gyári munkások szükségletét keli a rendelkezésre álló dohányból kielégíteni s így kevés marad a közönség részére. Ami megmarad, azt a községekben az előjáróság felügyelete mellett kell kiosztani. A cserekereskedést és a tőzsdések visszaéléseit erélyesen üldözteti és birságotja.

Ezután a tanfelügyelői jelentés tárgyalása s a tanügyi ügydarabok előadása következett, melynek végeztével *Bihary* István vezető segéd-tanfelügyelő hálás és meleg szavakkal elbucszott a bizottságtól.

A főispán sajnálattal vette tudomásul a bucsut és hálás köszönetet mondott *Bihary*nak a vármegye kulturája és tanügye körül kifejtett buzgó tevékenységéért.

A közegészségügy állapota — a főorvos jelentése szerint — a múlt hóban változatlanul kedvezőtlen volt, amennyiben úgy a hastífusz, mint a vérhas megbetegedések még mindig tömegesen fordultak elő s a hólyagos himlő is 3 községben jelentkezett.

A gömöri jegyzők kiáltványa.

A jegyzői kar jogos elkeseredése. A közigazgatás csődje előtt állunk. Országos jegyzői kongresszus Budapesten.

A közszolgálati alkalmazottak újabb háborus segélyének megállapítása súlyos sérelmet jelent a háboruban emberteletti munkát végző községi és körjegyzőkre, s a jogos felháborodás azt eredményezte, hogy vármegyénk jegyzői egyesülete az ország jegyzői és segédjegyzői karához egy kiáltványt intézett, amely kiáltvány szomorú igazságokkal teljes, s amely őszinte kijelentéseiben egy huron pendül a vármegye alispánjának a legutóbbi megyegyűlésen tett azon meglepő kijelentésével, hogy az állami életnek egyik legfontosabb szerve a vármegyei és községi közigazgatás a teljes csőd előtt áll. A kiáltványból a következő erőteljes részletet emeljük ki:

„Vajjon tudatában van-e a kormány annak, hogy milyen nagyfontosságú munkát végez békeidőben s különösen a már negyedik éve tom-

boló világháborus időkben a községi közigazgatás!

Van-e tudomása a kormánynak arról, hogy a vértelen harc, az emberfeletti lázas munka első csatasoraiban a községi közigazgatásnak rabszolga sorsban vergődő leigázott harcosai küzdenek!

Nincsen! Mert ha tudomással bírna a kormányhatóság arról, hogy milyen nagyfontosságú és az emberi erő fogalmát meghaladó munkát teljesítenek a községi közigazgatásnak hangyaszorgalmu munkásai, akkor nem uzsorázná ki, nem mellőzné, nem kicsinyelné le s nem deklaszifikálná ezen szerencsétlen, átkos sorsban silylő és nyomorgó nagy testületet.

A községi közigazgatás rövid időn belül össze-roppán és csődbe kerül, mert agyondolgoztatott s kifáradt munkásait ideig-óráig már csupán a hazafiai kötelesség szent érzete tartja fenn, a folyton fokozódó és el sem képzelhető munkahalmaz azonban rövid időn belül összeroppantja ezen jobb sorsra érdemes nagy testületnek kimerült tagjait, mert a sziszifuszi munka mellett még a mindennapi kenyér: a megélhetés nehéz gondjaival is kell küzdeniök.

A jegyzői irodák munkaereje teljesen megfogyatkozott, teljesen megcsappant, mert a legtöbb segédjegyző és egyéb községi alkalmazott és igen sok jegyző hadbavonult, aminek következtében előállott az a lehetetlen helyzet, hogy egy embernek — a hatványozott mértékben megnövekedett munka mellett — két-három embernek munkáját kell végeznie.

Vajjon van-e tudomása erről a magas kormánynak s a honvédelmi miniszter urnak?

És ha van tudomása, szükségesnek tartja-e — nem a mi, hanem az ország, a köz érdekében — sürgősen megtenni a kellő lépéseket az iránt, hogy a községi közigazgatásnak rémesen közelgő csődje be ne következzen?

Továbbá van-e tudomása a kormányhatóságnak arról, hogy a jegyzői fizetésrendezéseknek, a háborus segélyek mértékének, a jog és igazság forrásából fakadó egyenlő elbírálás elvének sokszor hangoztatott kerékkötője: a jegyzői magánmunkálati jövedelem a háborus idők folyamán teljesen eltűnt és nullifikálódott s helyébe lépett a sorozatos rekvirálások, hadikölcsön jegyzések, közellátások és hadisegélyezések nemes, de idegölő és sorvasztó nehéz munkája.

Ha erről tudomása van a magas kormánynak, akkor tisztelettel kérdezzük, hogy az újabb háborus segély megállapításánál miért lett ismét mellőzve és érzékenyen megrövidítve deklaszifikált karunk; úgy annyira, hogy maximumként a háborus segélynek még csak azt az összegét sem kapta meg, amely a kisebb kvalifikációval bíró állami és egyéb közszolgálati alkalmazottak részére 1400 koronában minimumként lett megállapítva. Ha pedig nincsen tudomása ezekről az állapotokról és körülményekről és nem ismeri a mai községi közigazgatást, azon esetben tisztelettel kérjük kiküldendő kormánybiztosok, vagy felettes hatóságaink véleményének meghallgatása után megállapítani, hogy tény és való az ország jegyzői és segédjegyzői karának sokszor hangoztatott pa-

naszos jaj szava, amely a demokratikus és szociális eszmék hajnalhasadásán — az egyenlő elbírálás és elbánás elvét — minden vonalon és minden téren, a lekicsinyelt kis jegyzői irodáktól a legfelsőbb imperiumig: a felelős magyar miniszteriumig, minden hatóságnak és hivatalos szervnek imperative kötelességévé teszik.

Ezen jogos és igazságos ügynek hathatós támogatására felkérjük a jegyzők a törvényhatóságokat és az országos egyesület elnökségét, hogy ez év december hó 15-re Budapestre jegyzői kongresszust hívjon össze, hogy demonstratív módon kifejezésre jusszon a jegyzők anyagi és erkölcsi helyzetének tarthatatlansága, s az a tény, hogy a megalázó helyzetet leigázva, éhezve és lerongyolódottan tovább tűrniök nem lehet.

A háborus társadalmi és közéleti viszonyokat ismerve, meleg szimpátiával kell fogadnunk a jegyzői testület felemelt szavát, s az igazságos ügyeket megillető reménykedéssel nézünk a teljesen jogos demonstráció elé.

Képkiallítás a megyeházán.

A „Szent-György-Czéh Magyar Amatőrök és Gyűjtők Egyesületé”-nek rimaszombati tagjai — számszerint 20-an — az ideai tagilletményekből a vármegyeháza kistermében e hó 24. és 25-én képkiallítást rendeznek, s a kiállítás védnökségét Putnoky Mórinczné főispánné vállalta el.

Az ünnepélyes verniszázás e hó 24-én d. u. 5 órakor lesz, amikor is dr. Fornét Gyula alispán üdvözlő a főispánnét, aki a kiállítást megnyitja s ezután Gál István mond köszönetet a Szent-György-Czéh tagjai nevében a főispánné szíves megjelenéséért és szerepléséért.

Ezután a kiállítás megtekintése következik. A kiállítás anyagát kb. 55 eredeti Tardos Tauszig grafikái mű képezi s ezenkívül Szoleczky Árpádnak és Makovics Lajosnak egy pár eredeti s a vármegyeházának egyik műteremmé átalakított szobájában készült olajfestménye.

A kiállítás a megyeháza kistermében lesz, de nyitva lesz a nagyterem is, ahol elsőste cigányzenés sétahangversenyt, második este nagy kabaréelőadást rendeznek.

Mindkét este lesz büffé teával, itallal és cigarettával s a Szent-György-Czéh tagjai közül bájos rimaszombati uri lányok fognak kedveskedni a vendégeknek.

A kabaré 25-én, vasárnap d. u. 5 órakor kezdődik s a műsoron a Szent-György-Czéh tagjai szerepelnek.

A műsor egyes számai közül felemlítjük a következőket: Löcherer Lili egy eredeti prólóggal jó estét mond, Makovics Lajos, Kármán Katinka, Máczay Lajos, Gál István és Máthé Jenőné magánszámokat adnak elő s ezenkívül két kis tréfa is szerepel a programmon, melyben az említett szereplőkön kívül Czínke Jolánka is szerepel. Az egyik *Békefinek* egy kis jelenete. „*Feleségem a martir*,” a másik *Gál Istvánnak egy kabarétréfája: „Pista tisztességes fia.”* Máthé Jenőné, Meskó Barnának egy nagyhatású versét fogja elmondani, konferálni Máczay Lajos fog.

Szóval a helyi tehetségek is szóhoz jutnak s így érdeklődéssel tekinthetünk a kiállítás elé.

A kiállításra a belépőjegy ára vasárnap d. u. 5 óráig 50 fillér, szombaton d. u. 5 órától 3 kor., vasárnap d. u. 5 órától 3 kor., mindkétnapra szóló paszpartu ára 5 korona. A kiállítás tiszta jövedelme a Tompa Kultúr-társaság javára fordítatik.

Jegyek a jövő héten lesznek előre várhatóak a plakáton megjelölendő helyeken s a rendező hölgyeknél.

A büffé árai igen mérsékelték lesznek.

A hetedik magyar hadikölcsön.

A hosszan elhúzódó háboru további nagy pénzügyi követelményeket támasztván az államhatalommal szemben, a hadiszküszletek zavartalan ellátása céljából új hadikölcsön kibocsátása vált szükségessé. A hadviselés költségeinek fedezésére a pénzügyminiszter ezuttal 6% kal kamatozó adómentes járadékkölcsön kötvényeket, valamint 5 1/2%-kal kamatozó adómentes járadékkölcsön kötvényeket bocsát nyilvános aláírásra. A pénzügyminiszter tehát ez alkalommal is közvetlenül fordul a közönséghez.

Az aláírás tartama és az aláírási helyek.

Az aláírás időtartama 1917. november 15-től december 14-ig bezárólag terjed. *Aláírási helyekül* fognak szerepelni az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postatakarékpénztár és annak közvetítő helyeitől szolgáló összes postahivatalok, valamint az összes számottevő hazai pénzügyintézetek.

A címletek nagysága.

A kibocsátásra kerülő 6% kal kamatozó járadékkölcsön kötvényei 50, 100, 1000, 5000 és 10000 koronás címletekben, az 5 1/2%-kal kamatozó járadékkölcsön kötvényei pedig 100, 1000, 5000 és 10000 koronás címletekben fognak kiállítani.

Az aláírási ár.

A 6% kal kamatozó járadékkölcsön kötvény kibocsátási ára voltaképpen 97 kor. 13 fillérrel van számítva. De arra való tekintettel, hogy a járadékkötvény kamatozása csak 1918. február elsején veszi kezdetét s a jegyzéstől 1918. január 31-ig járó kamatok az aláírási árba be vannak számítva, a kötvény *aláírási ára* minden 100 korona névértékért a következő összegekben van megállapítva:

1. arra az esetre, ha az aláírásakor az aláírt összeg *egész ellenértéke* befizettetik:

a) az 1917. évi november hó 15-től december hó 1-ig bezárólag történő aláírás esetén 96 korona 10 fillér;

b) az 1917. évi december 1-ét követő időben 1917. évi december hó 14-ig bezárólag történő aláírás esetén: 96 kor. 32 fillér;

2. ha pedig az alább ismertetendő *kedvezményes* (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, az aláírási határidő egész tartamára szólólag 97 korona 20 fillér.

Az 5 1/2%-os járadékkölcsön kötvény kibocsátási ára 1917. december 1-én 91 kor. 25 fillér. Ebhez képest

1. arra az esetre, ha az aláírásakor az aláírt összeg *egész ellenértéke* befizettetik:

a) az 1917. évi november hó 15-től december hó 1-ig bezárólag történő aláírás esetén 91 korona 25 fillér;

b) az 1917. évi december 1-ét követő időben 1917. évi december 14-ig bezárólag történő aláírás esetén 91 kor. 45 fillér;

2. ha pedig a kedvezményes, részletekben történő fizetési módozat vétetik igénybe, az aláírási idő egész tartamára 92 kor. 25 fillér.

Kamat-esedékösség.

A hetedik hadikölcsön 6% os járadékkötvényei minden év február és augusztus 1-én lejáró félévi *utólagos* részletekben évi 6% kal kamatoznak, az első szelvény 1918. évi augusztus hó 1-én esedékes. Az aláírástól 1918. január 31-ig járó kamatok az aláírási árba vannak beszámítva.

Az 5 1/2%-os járadékkötvények 1917. december hó 1-től kezdődően évi 5 1/2%-kal kamatoznak. Az első szelvény 1918. június 1-én esedékes s a kamatok minden év június 1-én és december 1-én lejáró félévi *utólagos* részletekben fizettetnek. Mivel az aláírási határidő második szakasza az 1917. december 1-ét követő időre esik, az aláírási árnak a határidő második szakaszára való megállapításánál az első szelvény ellenértékének az aláírási határidő befejezéséig terjedő időre eső része már számításba vétetett.

Részletfizetési kedvezmény.

Az esetben, ha a 6% os, valamint 5 1/2%-os járadékkölcsönre aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával az aláírt összeg *egész ellenértéke* befizetendő. A 100 koronát meghaladó aláírásoknál ellenben a befizetés *részletekben* is teljesíthető. Ez esetben az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10% a biztosítéképpen leteendő és pedig készpénzben vagy megfelelő értékpapirokban. A részletek pedig a következőképp fizetendők:

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1918. január 9-ig,

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1918. január 29-ig,

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1918. február 16-ig,

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1918. február 28-ig.

Az utolsó befizetés alkalmával az aláírási

hely a letett biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

A befizetett elismervények kiállítása és a végleges címletek kiadása.

A befizetés alkalmával az aláíró fél az aláírási helytől *pénztári elismervényt* kap, amely a fél kívánságára 1918. január 20-tól kezdve a m. kir. pénzügyminiszterium ré zéről kiállított *ideiglenes elismervényre* fog kicseréltetni, *amennyiben eddig az időpontig a végleges címletek kiadhatók nem lesznek*. A végleges címletek kiadására nézve, illetve a fél kívánságára kiadott ideiglenes elismervényeknek a végleges kötvényekre való kicserélésére nézve idejekorán hirdetmény útján fog a felhívás közzététetni. A végleges kötvények kiadása *költségmentesen* ugyanazon a helyen fog megtörténni, ahol a pénztári elismervények, illetve a fél kívánságára kiadott ideiglenes elismervények kiadattak.

Az aláíró felek a címletbeosztásra irányuló esetleges kívánságukat a jegyzés alkalmával az „Aláírási nyilatkozat”-nak erre a célra megjelölt helyén kifejezhetik. *Ily kívánság hiányában a jegyzett összegeket a legnagyobb címletekben fogják kiszolgáltatni.*

A kölcsön felmondása.

A m. kir. pénzügyminiszterium a kibocsátandó 6%-os, valamint 5 1/2%-os járadékkölcsönre vonatkozólag fenntartja magának azt a jogot, hogy előre közzétéendő három havi előzetes felmondás mellett, a kölcsönt egészben, vagy részben, *névértékben* visszafizethesse. Azonban az esetleges felmondás a 6%-os járadékkölcsönnél 1922. augusztus 1-jét, az 5 1/2%-os járadékkölcsönnél pedig 1925. június 1-ét megelőző időbe nem történhetik.

Betétek felhasználása.

A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cégeknek 1914. évi *augusztus hó 1-je előtti* betéti könyvre elhelyezett, egyébként a *moratórium* feloldó rendeletben foglalt korlátozások alá eső betétek a kibocsátásra kerülő kölcsönre történő befizetések céljaira — *ün-érthetőleg a kikötött felmondási idők épségben tartása mellett* — teljes összegükben igénybe vehetők.

Azok, akik a befizetésekre pénzügyintézeti betétjüket kívánják igénybe venni, annál az intézetnél vagy cégnél, illetve annak az intézetnek vagy cégnek közvetítésével tartoznak jegyezni, a melynél a betét el van helyezve.

Különleges kedvezmény a hetedik hadikölcsönnél.

A kibocsátásra kerülő 6% os, valamint 4 1/2% os járadékkölcsön kötvények felhasználhatók lesznek a törvényhozás részéről előreláthatólag már a közel jövőben teendő intézkedések alapján kivételként *hadinyereségadó* fizetésére.

A hadinyereségadó fizetésénél a kötvények — *figyelemmel* arra, hogy az aláírási ár megállapításánál a folyó kamatok is számításba vétettek, s figyelemmel, hogy az aláírási helyek 50 fillér jutalékot szoktak a feleknek megtéríteni, — minden 100 korona névérték után a voltaképeni kibocsátási ár, tehát a 6%-os járadékkölcsön kötvénynél $K\ 97.13 - 50\ f. = 96\ K\ 63\ f.$, az 5 1/2%-os járadékkölcsön kötvénynél pedig $K\ 91.25 - 50\ f. = 90\ K\ 75\ f.$ fog számításba vétetni.

Kölcsönnyújtás kedvezményes kamatláb mellett a kibocsátandó kötvényekre kölcsönjegyzés céljaira.

A kibocsátandó kötvényekre az Osztrák-magyar bank és a m. kir. Hadikölcsönpenztár a kötvényeknek *kézizárolgul* lekötése (lombardirozása) mellett a *névérték 75%-áig*, a *mindenkori hivatalos váltóleszámitolási kamatlábon nyújtanak* kölcsönt.

Ugyancsak a mindenkori hivatalos váltóleszámitolási kamatlábon nyújtanak náluk zárolgul elfogadható értékpapirokra kölcsönt, ha a felveendő összeg igazoltan a jelen felhívás alapján aláírt összegek befizetésére szolgál. *A mérsékelt kamatláb kedvezményében a meghosszabbított ily kölcsönök is részesülnek.*

A fenti befizetési határidők alatt folyósított és igazoltan a jegyzett összegre történő befizetés céljaira szolgáló kölcsönök után a fél kívánságára a mindenkori hivatalos váltóleszámitolási kamatláb helyett évi 5%-os állandó kamatláb biztosítatik. Ezenfelül a fent körülrít módozatok mellett azoknak, akik igazolják, hogy a jelen aláírási felhívásban foglalt befize-

tési határidők alatt az aláírásra bocsátott hadi-kölcsön jegyzése céljából más hitelintézetnél (bank, takarékpénztár, hitelszövetkezet stb.), vagy bankcégnél vettek fel kölcsönt, a kölcsön ama részének visszafizetésére, amely az erre irányuló kérelem előterjesztésekor még igazoltan fennáll, évi 5%-os állandó kamatlábon fognak új kölcsönt nyújtani, s ennek a kölcsönnek meghosszabbításánál is évi 5%-os állandó kamatlábat fognak számítani. Ezek a kedvezmények az Osztrák magyar bank jelenlegi szabádmánának időtartamára szólnak, de a kormány gondoskodni fog arról, hogy azok a jelenlegi bankszabadság lejártá után is 1922. évi december 31-ig terjedő hatálylyal, a jegybank vagy valamely más kormány által kijelölendő intézet által nyújtassanak.

Az aláírók kívánságára a kibocsátandó kötvényeket a szelvények beváltásával megbízott hivatalos beváltóhelyek 1919. év június 30-ig költségmentesen fogják megőrizni és kezelni.

Hírek a gömői közéletmezés és közellátás világából.

Megindult a gabonaátvétel szerte a megyében s az átvételi bizottságok az elmúlt napokban utasítást kaptak, hogy a nem termelők készleteit is vegyék elszámolás alá. A burgonyarekiválás is több helyütt kezdetét vette már és a szénarekiválás is küszöbön áll.

A megyei szénelosztó bizottságot egyre több oldalról sürgetik, hogy gondoskodjék megfelelő szénmennyiségről. A bizottság minden ilyen sürgetést kénytelen azzal visszautasítani, hogy nem képezi hivatását a szén beszerzése s kötelessége mindössze annyi, hogy a vármegyébe érkező szénmennyiségeket aránylagosan elosztja.

A káposzta rekiválás a putnoki járásban befejezést nyert és körülbelül 15 wagon szabad káposzta lett zár alá véve. Ezen mennyiség felett a Zöldségközpont rendelkezik.

Teherautó Rimaszombatban. A helyi fuvarozási nehézségek s az előrelátható mizériák kiküszöbölése végett a Gömörmegyei Árutorgalmi r.t. egy teherautó beszerzését határozta el, mely szükség esetén a vármegye oly helyeire is elszállítja a közellátási cikkeket, ahová szállítási korlátozások miatt a vasut nem szállíthat.

A Gömörmegyei Pamutközpont kirendeltsége már megkezdte működését városunkban s egyelőre a Hungária-szállodában van a hivatalos helyisége.

Világháború.

Olaszországi offenzívánk erőteljes lépésekkel közeledik Velence felé. A Piave folyón már áthaladtak, de a mostani legfontosabb mozzanat volt déltiroli előretörésünk. Ott Asiagot elfoglalták csapataink és a Feltre völgyébe vezető páncélerődök közül kettőt elfoglaltak. Déli hadseregünk pedig a Piave mentén északra is előrehatolt és ezzel elzárta azoknak az olaszoknak a visszavonulási útját, a kik Karinthia felől érkeztek volna oda. Miután így ottani frontunk csaknem kétharmadrésszel megrövidült, így most már Krausz és Krobotin tábornokok seregeire az első frontban nincs szükség s azok máshol használhatók fel.

Az elvágott olasz seregrészeket egymásután tartóztatják fel és fegyverletételre kényszerítik s így még sok olasz fogolyra lehet számítani a felbomlott seregek közül. Ágyúinak javarészét már elvesztette az olasz hadsereg. Már közel járunk 3000 ágyú és löveg elfoglalásához.

Az olaszok ellenállnak ugyan Asiagónál és a Piave mellett, hogy övéiknek visszavonulását lehetővé tegyék, de már erősen emlegetik Velence átadását, még pedig harc nélkül, hogy a művészeti kincsek kárt ne szenvedjenek. Harcvonaluk talán az Adige, vagy a Pó mellett fog komolyabban szembeszállni velünk, akkorára harcra vihetők lesznek a francia és angol segítő csapatok is, akiknek száma nem lesz túlságosan nagy. Eddig vagy 200000 embert szállítottak oda és nem is ígérnek valami sokat.

Az lesz a kérdés aztán, hogy nekünk mi a célunk? Tovább söpörni Olaszországon vagy

a rövid fronton megállani és máshol vetni latba erőinket?

Erre nézve fontos lesz a hatás, amit offenzívánk tesz az olaszokra és az entente népeire. Harci dühtől szomjaznak-e még, vagy már talán békére hajlandóbbak lesznek?

A békekilátások szempontjából erősen latba eshetnek az oroszországi események. Oroszországban kiütött ismét a forradalom és a bolsevik párt: Lenin hívei, akik békét akarnak, letették Kerenszky kormányát. De Kerenszky elmenekült és Kornilovval együtt hadsereggel vonult Pétervár ellen. A bolsevikiek hadai azonban megütözték velük és Oroszországban folyik a polgárháború a békéért. Innen tehát talán jót remélhetünk. A helyzet még nem tiszta: nem tudni, kik győznek?

Flandriában és a francia fronton kisebb harcok folytak, utóbb majdnem egészen elcsendesültek a harcok. Ugy látszik, az angol és franciát gondolkodóba ejtették a mi olaszországi nagy sikereink.

A keleti front csendes lett most egészen.

A macedóniai fronton a Cserna hajlásból erősebb ágyuharcot jelentenek. Albánia délkeleti szögletében a franciák visszavonultak.

Palaszina déli részén az angolok némi előhaladást tettek: Gaza várost elfoglalták.

A tengeren a szokott tempóban halad a pusztító munka.

Lehetséges, hogy az új események fordulatot hoznak létre a világháborúban; de kérdés: milyen lesz ez a fordulat?

A Gömörvármegyei Fehér-Kereszt Egyesület 1917. évi november hó 26-án d. e. 11 órakor Rimaszombatban a vármegyeháza nagytermében

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉST

tart, melynek tárgya az egyesület tulajdonát képező ház eladási ügye s melyre az egyesület tagjait tisztetettel meghívja

az egyesület Elnöksége.

Hírek és vegyesek.

Hálaadó istentisztelet. Károly királynak az Isonzóból való szerencsés megmenekülése alkalmából f. hó 16-án a helybeli róm. kath. templomban hálaadó istentisztelet volt, melyen a polgári és katonai elem nagy számban volt képviselve. A vármegyei tisztviselőket dr. Söldos Béla főjegyző vezette. — A misét a helyben állomásozó 80. gyalogezred tábori lelkesze tartotta.

Személyi hírek. Putnoky Mórész főispán az elmúlt hét keddjén a fővárosba utazott. Sáfrány Géza, a többszörösen kitüntetett vitéz honvédelezredes f. hó 13-ikán városunkba érkezett s két napot rokonai körében töltött.

Hivatali átadás. November 15-én új gazdát kapott a gömörvármegyei kir. tanfelügyelőség, illetőleg visszajött évekkal ezelőtt Budapestre távozott főnöke: Pogány István. Ezen a napon adta át a hivatali Bihary István, önálló hatáskörrel felruházott segédtanfelügyelő, a ki a háborús évek alatt a vármegye iskolaügyeit mindenre kiterjedő gondos figyelemmel és nagy buzgalommal intézte. Pogány István át vette a kir. tanfelügyelőség vezetését, Bihary István pedig egyelőre kéthónapi szabadságra távozik, míg új működési körét kijelöli a közoktatási kormány. A kik ismerték a szigorú és pontos tanfelügyelőt, sajnálattal látják távozását s azt hiszik, hogy új működési körében is olyan eredményes és sok reményre jogosító lesz a szereplése, mint a mikor Gömör és Kishont vármegye népoktatási ügyeit vezette.

Hivatalos látogatás. A paulai szent Vincze rend magyarországi főnöknője: Sebők Vilma f. hó 12-én városunkba érkezett s az itteni kórházi ápolónőknél a szokásos vizsgálatot végezte két napon át.

Hivatalvizsgálat. A helybeli ügyészség hivatalvezetője: dr. Mészáros István kir. főügyész helyettes a kir. járásbiróságoknál a szokásos évi hivatalvizsgálatait most tartja. A nagy-rőcei, rozsnói és tornaljai járásbiróságok hivatalvizsgálata már megtörtént.

Orvosi hír. Dr. Vajda Géza miskolci kórházi szemészfőorvos szemorvosi gyakorlatát Miskolcra újra megkezdte.

A téli megyegyűlés. A vármegye törvényhatósági bizottságának téli rendes közgyűlése értesülésünk szerint december hó 17. és 18-án lesz, s az ezt megelőző állandó választmányi ülés december hó 10-én a közigazgatási bizottság ülésének napján tartják. A megyegyűlésen betöltésre kerül a felelős járás főszolgabírói állása, melyre az egyedüli pályázó valószínűleg Dr. Szontagh Zoltán tb. főszolgabíró lesz, s az így megüresedő szolgabírói állásra Horváth Béla helyettes szolgabíró és dr. Neogrady Emil tb. szolgabíró pályáznak az eddigi hírek szerint. Egy megyei aljegyzői állás is betöltésre kerül, s erre Szakall András tb. aljegyző fog pályázni.

Eljegyzés. Biszterszky Lajos nyug. telekkönyvvezető bájos és gyönyörű hangu leányát: Arankát múlt vasárnap Budapesten eljegyezte Erdélyi Jenő budapesti gépgyári mérnök.

Jutalom átadás. A kereskedelmi miniszterium által 100 koronával megjutalmazott Malina Pál, ki az itteni Blau Vilmos szabócégnél 22 év óta dolgozik, ma, vasárnap kapja meg a jutalmát és kitüntetési okmányt ipartestületi díszgyűlés keretében. A gyűlés a városi tanácstermében lesz 1/2 órakor id. Rábely Miklós elnöklésével s résztvesz azon a miskolci kereskedelmi és iparkamara képviselőiben Neumann Adolf alelnök és dr. Wittich Andor titkár.

Athelyezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Szántó Ármán nagyrőcei felső keresk. iskolai rendes tanárt jelenlegi minőségében a brassói felsőkeresk. iskolához helyezte át.

Halálozás. Rakovszky András nyug. pénzügyőri szemlést és nejét mély gyász sújtotta le. Szeretetreméltó, kedves leányuk: Iczuka f. hó 12-én 16 éves korában néhány heti betegség után hozzátartozói nagy bánatára elhunyt. Temetése nagy részvét mellett f. hó 15-én délelőtt ment végbe.

Kuchta András rimakokovai evang. egyh. felügyelő, ki a Rimavölgyön mint jómodu, tekintélyes férfit széles körökben ismeretes, f. hó 6-án 86 éves korában Rimakokován elhunyt. Halála kiterjedt családot borított gyászba, a többek közt leánya: Jerem Viktor tekintélyes rimakokovai kereskedő felesége s unokája: Füzy Rezsóné szül. Jerem Olga gyászolja. Nagy részvét mellett temették el f. hó 8-án.

Névváltoztatás. A belügyminiszter megengedte, hogy Bolha András rimatamásfalai születésű és illetőségű mészégetői lakos, kőmives, családi nevét „Kovács“-ra változtathassa.

Elöléptetés. A pénzügyminiszter Fráter József helybeli kir. pénzügyigazgatóságnál kataszteri irattárt kezelő irodatisztet, a pénzügyi tisztviselőkar egyik kiváló tagját, jelenlegi állomáshelyén való meghagyással X. fizetési osztályba léptette elő.

Művészt Rozsnyón. A Rozsnyói Társalgási Egylet e hó 24-én este a rozsnyói hadiözegek és árvák alapja javára a kaszinó nagytermében jótékony célú művésztélyt rendez. Az est műsorán a következő számok szerepelnek: dr. Gorzó Gellért próbját elszavalja Pósch Erzsike, két kabaré-tréfában szerepelnek: Gintner Margitka, Csorth Juliska, Burghardt Rannike, Komoróczy Miklós és Fodor Kálmán. Háborús műdalokat énekel Pauchly Magda, Viide meséiből mesél Koncsek Olga. Konferálni Komoróczy Miklós fog.

Szabadságon. Gaál Andor orvosjelölt, egészségügyi hadnagy, több kitüntetés tulajdonosa f. hó 15-én a frontról szabadságra hazakerkezett.

Legfelsőbb elismerés. Az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásukért Legat Ármán és Karpol Ferenc 80. gyalogezredbeli hadnagyok a legfelsőbb dicsőítő elismeréssel a kardok egyidejű adományozásával lettek kitüntetve.

Ezüst signum laudis. Söldos Árpád tart. huszárhadnagy az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért az ezüst signum laudist kapta a kardokkal.

Elhunyt katona. Kleva Anton 80. gy. ezredbeli katona f. hó 12-én 37 éves korában a kórházban hosszas betegség után meghalt. 14-ikén délután temették.

Tompa ünnepély. Az eperjesi Széchenyi-kör f. hó 14-én tartotta ez ideig nagy sikerű első irodalmi estélyét, melyet Tompa emlékének szenteltek a költő születésének századik évfordulója alkalmából. Az ünnepi estélyen ifj. Wallentinyi Dezső főgimn. VIII. oszt. nagytehetségű növendéke által irt, s lapunkban is méltán megérdemelt meleg méltatásban részesült költeményét szavalta Bórdos Márta, s az ünnepi emlékbeszédet Dr. Wallentinyi Samu, az eperjesi főgimn. nagytudású jeles professzora, a Széchenyi-Kör oszlopos tagja mondta.

Egyetemes gyűlés. A magyarhoni ev. egyházak egyetemes gyűlése, melyen városunkból Medveczky Sándor kir. közjegyző, egyházi felügyelő is résztvett, f. hó 10-én befejeztetett s Gyürky Pál főesperes folyó hó 11-én hazaérkezett.

Leveszik a torony rezét. Már csaknem négy hete a róm. kath. templom tornyán megjelentek a katonák és megkezdték a toronynak hatalmas állványokkal való körülvételeit s a torony réztetőzetének lebontását. A munkálatok az eddigi kedvezőtlen idő mellett nagyon lassan haladnak. A nemrég felillesztett rézlemezeket lefejtés után hadicézélra használják fel s zink lemezzel pótolják. A róm. kath. templom után a református templom tornya következik.

Tanügyi hírek. A murányaljai egyetemesi menedékházat, továbbá a jolsvai és roznyói közs. jellegű óvodákat hajlandó a Miniszter állami kezelésbe venni, ha a községek a Miniszter által megkivánt feltételeket elfogadják. — A vall. és közokt. Miniszter Zachar Ilona okl. ovónőt a Zimann Ilona áll. ovónő lemondásával megüresedett ovónői állomásra kinevezte, Mansz János és Grineusz Anna okl. polg. isk. tanítót, illetve tanítónőt pedig helyettesként alkalmazta a putnoki áll. polg. fiú és leányiskolánál. — Tanítótávtozások a következő helyeken fordultak elő: Oberländer János restéri ág. hitv. tanító a hizsnóvízi társulati iskolához, Krajecz János okl. tanító a gömörhosszúsi ág. ev., Thék Lajos okl. tanító a kecsői ág. ev., Csizi Mária hanvai ref. tanítónő a tornaljai közs. és Péntes Lidia okl. tanítónő pedig a hanvai ref. iskolához választatott meg rendes tanítói minőségben. Gallovics János roznyói szerzetes tanító házfőnököt 25 évi hazafias és ügybuzgó működésének elismerésül a tanfelügyelő üdvözölte. Vármegyénk főispánja a rakottyasi áll. el. iskolához elnökké Bornemisza Elemér földbirtokost, alelnökké Derencsényi Jánost, tagokká pedig Derencsényi József, Derencsényi Lajos ottani földbirtokosokat nevezte ki. — Járvány miatt bezárattott a sajházai és helpai áll. el., a serkei ref., az uraji róm. kath. iskola, a helpai áll. óvoda.

Szülésznői alkalmazás. A vármegyei központi szülésznői osztályán az elhalálozás folytán megüresedett szülésznői állást f. hó 1-én töltötte be az igazgató főorvos, s a szülésznői teendőket Terleszky Katalin okl. szülésznőt, ki eddig Jánosiban működött, bízta meg.

Köszönetnyilvánítás. Lukács Margit hálással nyugtázza özv. Hámos Aladárné szül. br. Vay Mariska a 16-os honvédek özvegyei és árvái javára tett 10 koronás jótékony adományát, Császár Pál szerkesztőnk kezéhez 40 koronát juttatott, melyből 10 korona a nyomorék gyermekek karácsonyfáját, 10 kor. a vörös kereszt egyesületet és 20 kor. a vak katonákat illet. — A bátikai ifjuság e hó 11-én sikerült táncmulatságot rendezett, melynek tiszta bevételéből 50 koronát szerkesztőségünk útján a megyei központi segélybizottságnak juttattuk.

Talált hulla. Mult héten a rendőrségnek és a bíróságnak jelentették, hogy Tamásfalun túl az erdő mellett egy férfi feloszlott hullája van. A bíróság a szakértőkkel együtt kiszállott, megállapítást nyert, hogy a talált hulla a 80-ik gyalogezred egyik legényének már hosszú idő — talán hetek, vagy hónapok óta ott fekvő, — már feloszlott hullája.

Nyugtázás. Csibur E. név alatt Felsőhajórról 10 koronát vettünk a 16-os honvéd főnök özvegyei és árvái alapja javára. Az összeget a beszercebányai „16-os honvéd” szerkesztőséghez küldtük.

Uj beszerzési csoport. A jolsvai tisztviselők e hó 4-én tartott taggyűlésükön egy beszerzési csoport létesítését határozták el, melynek elnöke Dr. Szentágh Vilmos polgármester lett.

Köszönetnyilvánítás.

Ez uton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, kik szeretett atyánk: Kuchta András elhalálozása alkalmából fájdalmainkat átérve, velünk éreztek, vigasztalni igyekeztek; valamint azoknak is, kik végtisztességén jelen voltak.

Rimakovka, 1917. november 14.

Jerem Viktorné és családja.

Nyugtázás. A „Vörös kereszt” egyesület céljaira névnapmegváltásul Máriássy Lászlóné 10 koronát, Pásztor Andrásné Jánosi 2 koronát adott. — Hálás köszönettel nyugtázza Az elnökség.

Az új vasuti díjzabás. Folyó hó 1-én az új vasuti személydíjzabás lépett életbe s az új 1-én a podgyász és teheráru szállítás díja is emelkedni fog. — Olvasóinkat érdeklő fogják az új menetjegyek, melyeket közelebb közzévalunk:

Rimaszombat—Nyustya	I. oszt.	3-70
Rimaszombat—Rimaszécs	II. oszt.	2-10
Rimaszombat—Balogfalva	III. oszt.	1-20
Rimaszombat—Várgede	I. oszt.	2-60
Rimaszombat—Rimabánya	II. oszt.	1-50
Rimaszombat—Dobóca	III. oszt.	0-86
Rimaszombat—Füle	I. oszt.	6-80
Rimaszombat—Tiszolcz	II. oszt.	4-—
Rimaszombat—Bánréve	III. oszt.	2-20
Rimaszombat—Putnok	I. oszt.	2-—
Rimaszombat—Feled	II. oszt.	1-10
Rimaszombat—Ujfeled	III. oszt.	0-62
Rimaszombat—Ujfeled	I. oszt.	1-30
Rimaszombat—Ujfeled	II. oszt.	0-80
Rimaszombat—Ujfeled	III. oszt.	0-42
Rimaszombat—Tornalja	I. oszt.	9-—
Rimaszombat—Tornalja	II. oszt.	5-10
Rimaszombat—Tornalja	III. oszt.	2-90
Rimaszombat—Pelsőcz	I. oszt.	12-80
Rimaszombat—Pelsőcz	II. oszt.	7-20
Rimaszombat—Pelsőcz	III. oszt.	4-10
Rimaszombat—Miskolcz	I. oszt.	14-30
Rimaszombat—Rozsnyó	II. oszt.	8-20
Rimaszombat—Kisterenye	III. oszt.	4-60
Rimaszombat—Dobsina	I. oszt.	20-—
Rimaszombat—Dobsina	II. oszt.	11-60
Rimaszombat—Dobsina	III. oszt.	6-50
Rimaszombat—Csiz	I. oszt.	5-30
Rimaszombat—Ajnácskő	II. oszt.	3-—
Rimaszombat—Ajnácskő	III. oszt.	1-70

Rimaszombatból Kassára, Sátoraljaujhelyre és Nyíregyházára

I. oszt. személyv.	31-20,	gyorsvonat	44-20
II. oszt. személyv.	17-90,	gyorsvonat	26-—
III. oszt. személyv.	10-—,	gyorsvonat	17-90

Rimaszombatból Budapestre és Szolnokra

Füleken át	I. oszt. személyv.	34-80
	II. oszt. személyv.	20-10
	III. oszt. személyv.	11-20.

Rimaszombatból Budapestre és Szolnokra

Miskolczon át	I. oszt. gyorsv.	63-60
	II. oszt. gyorsv.	37-20
	III. oszt. gyorsv.	24-70.

Szigoru rendelet intézkedik, hogy magasabb kocsiosztályba szállani csak ráfizetéssel lehet.

2 drb. 11 hónapos javított sertés eladó.

Érdeklődők Kossuth-utca 20. szám alatt jelentkezzenek.

20—25 waggon káposztát

megvételre keresek. Ajánlatokat a **Miskolczi Ujságterjesztő Vállalat** továbbít. (Miskolcz, Széchenyi u. 15. sz.)

A mozgószínházban e hét szerdáján a híres Max Landával a főszerepben „Titokzatos árnyak” című gyönyörű slagerdarab került bemutatásra szép közönség előtt. Ma szombaton és vasárnap ismét a zseniális Max Landával a „Maharadza gyöngye” lesz bemutatva, melyre felhívjuk a figyelmet.

Hirdetmény.

23156. sz. — Gömör és Kishontvármegye törvényhatóságánál nyugdíjazás folytán megüresedett **feledi járási főszolgabírói**, továbbá az ezen állás betöltésével netalán megüresedő — más tisztviselői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázni lehet az említett állások betöltésével megüresedő bármely más állásra is.

A betöltendő állások javadalmazását az 1904: X. t. cz. és az 1912: LXVII. törvényezikk állapítja meg.

A főszolgabírói állásra az 1883. évi I. t. cz. 3. §-ban, a szolgabírói állásra pedig ugyanezen, vagy esetleg a hivatkozott törvényezikk 5. §-a utolsó bekezdésében előirt minősítés kívántatik meg.

Felhívom ennél fogva mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerai óhajtják, hogy a fentieknek megfelelőleg igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket Főispán Öméltőségához mint a kijelölt választmány elnökéhez címelve a vármegyei ügyviteli szabályzat 4. §-ban meghatározott módon **f. é. december hó 10-ik napján déli 12 órájáig** annyival is inkább adják be, vagy esetleg a fent hivatkozott szabályzat 5. § értelmében ezen határidőn belül annyival is inkább jelentkezzenek, mert ezen határidőn túl benyújtott kérvényeket vagy jelentkezéseket figyelembe venni nem fogom.

Ezen állások a f. é. december hó folyamán Rimaszombatban megtartandó rendes téli közgyűlésben megejtendő választás útján fognak betöltetni.

Rimaszombat, 1917. évi november hó 8 án.
1—2 **Dr. Fonet, alispán.**

Hirdetmény.

24157. sz. — Gömör és Kishontvármegye törvényhatóságánál megüresedett harmadosztályu **vármegyei aljegyzői**, továbbá az ezen állás betöltésével netalán megüresedő más tisztviselői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázni lehet az említett állás betöltésével netalán megüresedő más állásra is.

A betöltendő állások javadalmazását az 1904: X. és az 1912. LXVII. törvényezikk állapítja meg.

Az aljegyzői állásra az 1883. évi I. t. cz. 3. §-ban előirt minősítés kívántatik meg.

Felhívom ennél fogva mindazokat, kik ezen vagy az aljegyzői állás betöltése folytán netalán megüresedő állást elnyerai óhajtják, hogy a fentieknek megfelelőleg igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket, Főispán Öméltőségához, mint a kijelölt választmány elnökéhez címelve, a vármegyei ügyviteli szabályzat 4. §-ban meghatározott módon **f. évi december hó 10-ik napján déli 12 órájáig** annyival is inkább adják be, vagy esetleg a fent hivatkozott szabályzat 5. § a értelmében ezen határidőn belül annyival is inkább jelentkezzenek, mert ezen határidőn túl benyújtott kérvényeket vagy jelentkezéseket figyelembe venni nem fogom.

Ezen állások a f. évi december hó folyamán Rimaszombatban megtartandó rendes téli közgyűlésben megejtendő választás útján fognak betöltetni.

Rimaszombat, 1917. évi november hó 8 án.
1—2 **Dr. Fonet, alispán.**